

**CURTEA DE APEL
CAHUL**

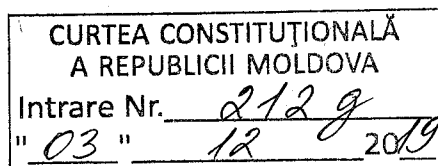

**АПЕЛЛЯЦИОННАЯ
ПАЛАТА КАХУЛ**

Republica Moldova, MD-3909, or. Cahul,
str. Ștefan cel Mare, 30
tel. (299) 2 – 55 – 85, tel./fax. (299) 3-26-72
cach@justice.md

Республика Молдова, MD-3909, г. Кахул
ул. Штефан чел Маре, 30
тел. (299) 2 – 55 – 85, тел./факс. (299) 3-26-72
cach@justice.md

Nr 3474 din 2 decembrie 2019

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

Mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu 28

Prin prezenta, Curtea de Apel Cahul, în baza încheierii de ridicare a excepției de neconstituționalitate din data de 2 decembrie 2019, Vă expediază pentru examinare Sesizarea avocatului Veaceslav Dandăș care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Sergiu Enicov, privind ridicarea Excepției de Neconstituționalitate a prevederilor articolului 16 din Codul penal al Republicii Moldova, înaintată în conformitate cu prevederile articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, în cadrul examinării în ordinea procedurii de recurs, a cauzei penale de învinuirea lui Sergiu Enicov în comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 264¹ alin. (1) din Codul penal.

Totodată, considerăm oportun și necesar de a aduce la cunoștința DVS. faptul că, întru respectarea prevederilor legale prevăzute de articolul 20 din Codul de procedură penală, a fost stabilită în prealabil următoarea ședință de judecată pentru data de 23 decembrie 2019.

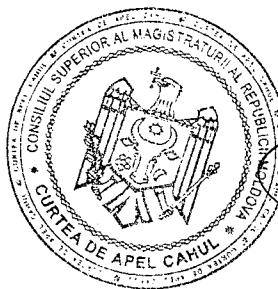
În caz de necesitate se va expedia cauza penală în original.

Anexă:

- Copia încheierii Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul, din data de 2 decembrie 2019, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate – 2 file ;
- Sesizarea avocatului Veaceslav Dandăș privind excepția de neconstituționalitate prezentată în conformitate cu prevederile articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova – 18 file.

Cu respect,

Judecătorul Curții de Apel Cahul

Natalia Bondarenco

**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA**

**Str.Alexandru Lăpușneanu nr.28
Chișinău, MD 2004
Republica Moldova**

SESIZARE

PRIVIND EXCEȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII.

1. Nume DANDEȘ
2. Prenume VEACESLAV
3. Funcția Avocat
4. Adresa or.Vulcănești, str.Plotnicova, 36
5. Tel./fax 67189999
6. Numele și prenumele reprezentantului –
7. Ocupația reprezentantului –
8. Adresa reprezentantului –
9. Tel. –
10. Fax. –
11. –

II. OBIECTUL SESIZĂRII

12. Solicităm examinarea prezentei sesizări privind controlul constituționalității, referitor la elemente și principii cu valoare constituțională precum legalitatea incriminării și calitatea legii penale, a următoarelor dispoziții cuprinse în Codul Penal:

”Articolul 16. Clasificarea infracțiunilor

(1) În funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, infracțiunile prevăzute de prezentul cod sînt clasificate în următoarele categorii: ușoare, mai puțin grave, grave, deosebit de grave și excepțional de grave.

(2) Infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de pînă la 2 ani inclusiv.

(3) Infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv.

(4) Infracțiuni grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 12 ani inclusiv.

(5) Infracțiuni deosebit de grave se consideră infracțiunile săvîrșite cu intenție pentru care legea penală prevede pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen ce depășește 12 ani.

(6) Infracțiuni excepțional de grave se consideră infracțiunile săvîrșite cu intenție pentru care legea penală prevede detențiune pe viață.”

în raport cu prevederile art. 7, 8, 16, 20, 22 23, 26 și 54 din Constituție.

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ.

13. La 21 martie 2018 a fost pornită cauza penală nr.2018150226, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Codul penal, pentru fapta din 15 februarie 2018.
14. La 29 iunie 2018 Enicov Sergiu a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Codul penal.
15. În ședința de judecată din 04 aprilie 2019, în susțineri verbale partea apărării invocând prevederile art.16, 60 Codul penal a solicitat emiterea unei sentințe de încetare în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.
16. La 25 aprilie 2019 a fost pronunțată sentința prin care Enicov Sergiu a fost condamnat la pedeapsă sub formă de amendă cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.
17. În sentință instanța a reținut ca neîntemeiate argumentele apărării privind expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, din motivul că în speță sînt aplicabile prevederile codului penal și nu a altor acte normative.
18. Partea apărării a depus recurs împotriva sentinței din 25 aprilie 2019, invocînd aplicabilitatea prevederilor art.60 Codul penal, astfel, încît controlul excepției de neconstituționalitate este incident în prezenta cauză, deoarece, norma contestată (art.16 Codul penal) are relevanță la examinarea cauzei penale aflat pe rolul instanței în recurs, deoarece urmează a fi aplicat conform opiniei instanței în pricina concretă pe care o examinează.

IV. EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR PERTINENTE.

Legislația pertinentă.

19. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 16

Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 22

Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

12. Prevederile relevante ale Codului penal sunt următoarele:

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

20.Prevederile relevante ale Codului penal:

Articolul 3

Principiul legalității

„(1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni nici supus unei pedepse penale, decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală.

(2) Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise.”

Articolul 7

Principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale

(1) La aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

(2) Nimeni nu poate fi supus de două ori urmării penale și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă.

Articolul 16

Clasificarea infracțiunilor

(1) În funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, infracțiunile prevăzute de prezentul cod sînt clasificate în următoarele categorii: ușoare, mai puțin grave, grave, deosebit de grave și excepțional de grave.

(2) Infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de pînă la 2 ani inclusiv.

(3) Infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv.

(4) Infracțiuni grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 12 ani inclusiv.

(5) Infracțiuni deosebit de grave se consideră infracțiunile săvîrșite cu intenție pentru care legea penală prevede pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen ce depășește 12 ani.

(6) Infracțiuni excepțional de grave se consideră infracțiunile săvîrșite cu intenție pentru care legea penală prevede detențiune pe viață.

Articolul 60

Prescripția tragerii la răspundere penală

(1) Persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii au expirat următoarele termene:

- a) 2 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni ușoare;
- b) 5 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni mai puțin grave;
- c) 15 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni grave;
- d) 20 de ani de la săvîrșirea unei infracțiuni deosebit de grave;
- e) 25 de ani de la săvîrșirea unei infracțiuni excepțional de grave.

Articolul 264¹

Conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe

(1) Conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de substanțe stupefiante și/sau de alte substanțe cu efecte similare

se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

21. Practica relevantă a Curții Constituționale:

21.1. În Hotărârea nr. 21 din 22 iulie 2016, Curtea a statuat că:

„52. [...] preeminența dreptului se asigură prin întreg sistemul de drept inclusiv prin normele penale, acestea caracterizându-se prin anumite trăsături proprii, distinctive în raport cu alte categorii de norme, ce se diferențiază între ele prin caracterul și structura lor, prin sfera de incidență.

53. În jurisprudența sa Curtea a reținut că „preeminența dreptului în materie penală exprimă printre altele asigurarea legalității infracțiunilor și pedepselor; inadmisibilitatea aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special, prin analogie”.

54. Curtea menționează că incriminarea faptelor în legile penale, stabilirea pedepsei pentru ele, precum și alte reglementări, se întemeiază pe rațiuni de politică penală. Astfel, legea penală constituie un ansamblu de reguli juridice, formulate într-o manieră clară, concisă și precisă.

55. Or, calitatea legii penale constituie o condiție vitală pentru menținerea securității raporturilor juridice și ordonarea eficientă a relațiilor sociale”.

21.2. De asemenea, în Hotărârea nr. 25 din 13 octombrie 2015, Curtea a statuat că:

„33. [...] preeminența dreptului generează, în materie penală, principiul legalității delictelor și pedepselor și principiul inadmisibilității aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special prin analogie.

34. Curtea menționează că principiul legalității normei penale, în sensul *nulum crimen sine lege*, pune în sarcina legiuitorului două obligații: 1) să prevadă într-un text de lege faptele considerate infracțiuni și sancțiunile aferente (*lex scripta*); 2) să redacteze textul legii cu claritate (*lex certa*).”

22. Curtea în practica sa a reținut că garanțiile constituționale prevăzute de art. 22 din Constituție, de rând cu prevederile art. 7 din Convenția Europeană, consacră principiul legalității incriminării și pedepsei penale.

23. Astfel, pe lângă interzicerea, în mod special, a extinderii conținutului infracțiunilor existente asupra unor fapte care anterior nu constituiau infracțiuni (*nulla poena sine lege*), principiul legalității incriminării prevede și cerința conform căreia **legea penală nu trebuie interpretată și aplicată extensiv în defavoarea acuzatului prin analogie** (*nullum crimen sine lege*).

24. În cauza *Dragotoniou și Militaru-Pidhorni v. România* (hotărâre din 24 mai 2007) Curtea Europeană a statuat:

„Ca o consecință a principiului legalității condamnărilor, **dispozițiile de drept penal sunt supuse principiului de strictă interpretare.**”

25. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că garanțiile instituite în Constituție impun ca **doar legiuitorul să reglementeze conduita incriminată, astfel încât fapta, ca semn al laturii obiective, să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea penală.** O astfel de modalitate de aplicare poate genera **interpretări abuzive.** Cerința interpretării stricte a normei penale, ca și interdicția analogiei în aplicarea legii penale, urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului (HCC nr. 21 din 22 iulie 2016).

26. Curtea Europeană în jurisprudența sa a statuat că: „noțiunea de „lege”, prevăzută de art. 7 din Convenția Europeană, implică respectarea cerințelor calitative, îndeosebi cele privind **accesibilitatea și previzibilitatea**” (cauza Del Río Prada v. Spania, cererea nr. 42750/09, hotărâre din 21 octombrie 2013, § 91).

27. Curtea Europeană a menționat că legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, **care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora**. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai **înlăturarea dubiilor** ce persistă cu ocazia interpretării normelor (cauza Cantoni v. Franța, nr. 17862/91, hotărâre din 15 octombrie 1996, § 29,32, și cauza Kafkaris v. Cipru, hotărâre din 12 februarie 2008, § 140-141).

28. De asemenea, Curtea în jurisprudența sa a reținut că **persoana trebuie să poată determina fără echivoc comportamentul care poate avea un caracter penal** (HCC nr. 21 din 22 iulie 2016, § 71).

29. Astfel, cerințele de calitate a legii necesită a fi îndeplinite în ceea ce privește atât definiția unei infracțiuni, cât și pedeapsa prevăzută pentru acea infracțiune. Or, calitatea legii penale constituie o condiție vitală pentru menținerea *securității raporturilor juridice* și ordonarea eficientă a relațiilor sociale.

30. Astfel, **sanctiunea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Codul penal, nu prevede pedeapsa sub formă închisorii.**

31. **Pe când prevederile art.16 Codul penal, nu reglementează în nici un fel clasificarea infracțiunilor pentru cazul când infracțiunile nu au în genere în calitate de pedeapsă închisoarea.**

32. În practica judiciară, instanțele interpretează extensiv și prin analogie prevederile art.16 alin.(2) Codul penal, în sensul, că precum că și infracțiunile care nu au în calitate de pedeapsă – ”pedeapsa închisorii”, sunt clasificate la ”infracțiuni ușoare”.

33. O astfel, de abordare a instanțelor considerăm greșită fiind consecința prevederilor vagi și neclare, a normelor art.16 Codul penal, care, prin omisiune, nu preved o explicare directă și concretă a atribuirii a astfel de infracțiuni la o anumită categorie de clasificare.

34. În cazul nostru, sancțiunea art.264¹ alin.(1) Codul penal, prevede în calitate de pedeapsă maximă, pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunității, și respectiv, o astfel, de faptă, nu poate fi atribuită arbitrar la infracțiuni ușoare, doar din simplul motiv, că este o pedeapsă mai blindă decât cea de pînă la 2 ani închisoare.

35. În acest sens, dacă să urmăim logica practicii actuale față de această categorie de infracțiuni (care nu au pedepse sub forma închisorii), o astfel, de pedeapsă (munca neremunerată în folosul comunității) se încadrează în toate categoriile de la alin.(3)-(5) a art.16 Codul penal, ceea ce este imposibil.

36. Astfel, dispozițiile art. 16 din Codul penal nu sunt clare în partea ce ține de aprecierea clasificării infracțiunilor, în cazul în care pedeapsa maximă a normei speciale este una neprivativă de libertate, creând astfel dificultăți și la stabilirea termenului de prescripție.

37. Ori, legiuitorul nu a delimitat aceste categorii de infracțiuni față de celelalte, prin urmare, clarificarea și atribuirea la anumită clasificare din art.16 Codul penal, rămâne la liberul arbitru al acuzării de stat și al instanței de judecată, apreciere care rămâne a fi exclusiv subiectivă și extensivă față de normele penale existente.

38. În acest context, nici organul de urmărire penală, nici instanța nu se pot substitui legiuitorului în concretizarea clasificării a astfel de infracțiuni, realizând astfel competențe specifice puterii legiuitoare, ori în acest caz, nici nu poate exista o care-va apreciere – interpretare, prin modificare de conținut în sens extensiv în detrimentul acuzatului.

39. Pe cale de consecință, în afara unei reglementări directe a normei penale, care să se expună, clar cu privire la aceste categorii de infracțiuni, aplicarea extensivă a legii penale, încalcă prevederile constituționale și legale indicate supra, și respectiv, prin omisiune de reglementare a acestor situații juridice în legea penală, are loc ingerința față de drepturile constituționale garantate ale subiectului atras la răspundere penală.

V. EXPUNEREA CERINTELOR AUTORULUI SESIZĂRII.

40. VERIFICAREA CONSTITUȚIONALITĂȚII,

A prevederilor ”Articolul 16. Clasificarea infracțiunilor

(1) În funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, infracțiunile prevăzute de prezentul cod sînt clasificate în următoarele categorii: ușoare, mai puțin grave, grave, deosebit de grave și excepțional de grave.

(2) Infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de pînă la 2 ani inclusiv.

(3) Infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv.

(4) Infracțiuni grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 12 ani inclusiv.

(5) Infracțiuni deosebit de grave se consideră infracțiunile săvîrșite cu intenție pentru care legea penală prevede pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen ce depășește 12 ani.

(6) Infracțiuni excepțional de grave se consideră infracțiunile săvîrșite cu intenție pentru care legea penală prevede detențiune pe viață.”

În măsura în care această normă penală nu indică în mod expres, direct, și clar, la ce categorie se clasifică, infracțiunile, pentru care pedeapsă maximă prevăzută de norma specială din codul penal, este una neprivativă de libertate, adică, nu prevede pedeapsa închisorii.

41. Conform practicii și explicațiilor Curții Constituționale, a stabili direct, momentul aplicabilității în timp a eventualei Hotărîri a Curții Constituționale pe marginea acestei sesizări.

42. Emiterea unei adrese pentru a fi expediată Parlamentului Republicii Moldova, în vederea:

- includerii în prevederile art.16 Codul penal, a normelor de rigoare ce reglementează "clasificarea infracțiunilor care în calitate de pedeapsă maximă au stabilite pedepse neprivative de libertate".

43. În acest sens, într-u asigurarea securității și continuității raporturilor juridice, în condițiile practicii judiciare constante a Curții Constituționale a Republicii Moldova, **pentru a exclude vidul legislativ existent, și pînă la intervenirea completărilor legislative,** în conformitate cu motivele și argumentele ce se regăsesc în Hotărîrea Curții Constituționale Nr.11 din 08.05.2018 Publicat la 15.06.2018 în Monitorul Oficial Nr.195-209 art Nr.97, în coroborare cu argumentele pe cauza Ziliberg c.Moldovei (Hotărîrea CEDO din 01.02.2005), pînă la adoptarea modificărilor legislative la articolul 16 Codul penal, în partea ce ține clasificarea concretă a faptei pentru care nu este prevăzută în genere pedeapsa sub formă de închisoare, în cazul infracțiunii prevăzute la art.264¹ alin.(1) Codul penal, a stabili că sunt aplicabile atît clasificarea cît și prevederile prevăzute de art.30 Codul Contravențional, conform căruia termenul de prescripție este de un an.

44. Într-u argumentarea acestei din urmă concluzii și cerințe, vine și proba legii, și anume, ce se regăsește în textul Legii nr.138 din 19.07.2018, în care la art.IV au fost introduse modificări în Codul Contravențional, **astfel, încît pedeapsa sub formă de amendă și privare de dreptul de conducere a mijloacelor de transport pe un anumit termen, este deja din 14.12.2018 o pedeapsă inerentă unei fapte contravenționale,** iar conform prevederilor art.30 Codul Contravențional, prescripția tragerii la răspundere contravențională este de un an.

VI. EXPUNEREA DATELOR SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII.

45. Anterior prevederile art.16 Codul penal, în sensul acestei sesizări nu a fost obiectul examinării de către Curtea Constituțională.

46. Verificarea constituționalității normei contestate este de competența exclusivă a Curții Constituționale, și nu poate fi lăsată la latitudinea interpretărilor din partea instanțelor de judecată, deoarece problema ridicată, ține nu doar de simpla neclaritate a legii penale, dar de incertitudine totală, în condițiile omisiunii de reglementare.

VII. LISTA DOCUMENTELOR.

47. La prezenta sesizare urmează a fi anexate materialele cauzei penale nr. 2018150226, de acuzare a lui Enicov Sergiu de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Codul penal.

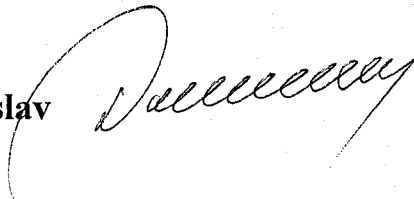
VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA.

48. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Cahul, 02 decembrie 2019

În apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Enicov Sergiu.

Avocat, apărător **Dandeu Veaceslav**

ÎNCHEIERE
de ridicare a excepției de neconstituționalitate

2 decembrie 2019

mun. Cahul

**Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul,
judecând în componența:**

președintelui completului de judecată, dlui: *Ruslan PETROV,*
judecătorilor: *dnei Natalia BONDARENCO și dlui Serghei PILIPENCO ,*
cu participarea:
procurorului: *Vitali Cebotari ,*
avocatului: *Veaceslav Dandeaș ,*

examinând în ședință de judecată publică, în ordine de recurs, cererea de recurs declarată de către avocatul Veaceslav Dandeaș în interesele inculpatului Sergiu Enicov, împotriva sentinței Judecătorei Cahul, (sediul Central), din data de 25 aprilie 2019, pronunțată în cauza penală de învinuirea lui Sergiu Enicov, în comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 264¹ alin. (1) din Codul penal

CONSTATĂ:

Prin sentința Judecătorei Cahul, (sediul Central), din data de 25 aprilie 2019, Sergiu Enicov a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) din Codul penal și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) al Codului de procedură penală, ia fost stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 580 unități convenționale ceea ce constituie suma de 29 000 mii de lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani;

Corpurile delictive : raportul de constatare nr. 201806P0155 din data de 6 martie 2018, unde s-a constatat că în proba de sânge prezentată pe numele lui Sergiu Enicov, s-a depistat alcool etilic în cantitate de 1,77%, echivalent a 1,77 g/l.; procesul-verbal nr. 16 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, întocmit la data de 15 februarie 2018, pe numele lui Enicov Sergiu; raportul R-2 cu nr. 909 din data de 15 februarie 2018; schema accidentului rutier; copia permisului de conducere pe numele Sergiu Enicov; procesul-verbal de audiere a contravenientului; procesul - verbal cu privire la contravenție, s-a dispus păstrarea la materialele cauzei conform art.162 alin.(1) pct.5) din Codul de procedură penală;

S-a respins ca neîntemeiată, cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată.

În dezacord cu sentința nominalizată, pe data de 15 mai 2019, avocatul Veaceslav Dandeaș acționând în interesele inculpatului Sergiu Enicov, a atacat-o cu recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a sentinței Judecătorei Cahul, (sediul Central), din data de 25 aprilie 2019, cu dispunerea încetării cauzei penale în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Pe data de 2 decembrie 2019, în cadrul ședinței de examinare a cererii de recurs înaintată în prezenta cauză penală, avocatul Veaceslav Dandeuș, care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Sergiu Enicov, a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor articolului 16 din Codul penal al Republicii Moldova, cu prezentarea sesizării în acest sens, solicitând totodată suspendarea examinării cauzei până la expunerea Curții Constituționale asupra sesizării depuse.

În cadrul ședinței de judecată a instanței de recurs, părțile s-au expus după cum urmează:

Avocatul Veaceslav Dandeuș, care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Sergiu Enicov, a susținut sesizarea înaintată, solicitând ridicarea excepției de neconstituționalitate al articolului 16 din Codul penal al Republicii Moldova, cu suspendarea examinării cauzei până la expunerea Curții Constituționale asupra sesizării depuse.

Procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul – Vitali Cebotari, a solicitat respingerea sesizării privind ridicarea excepției de neconstituționalitate al articolului 16 din Codul penal al Republicii Moldova, înaintată de către avocatul Veaceslav Dandeuș, considerând-o ca fiind una neîntemeiată și având ca scop tergiversarea examinării cauzei.

Audiind opiniile participanților la proces, studiind sesizarea depusă și materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, Colegiul judiciar apreciază temeinicia sesizării avocatului Veaceslav Dandeuș privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor articolului 16 din Codul penal al Republicii Moldova, și care urmează a fi admisă reieșind din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile articolului 7 alin. (3) din Codul de procedură penală, „*dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională*”.

Potrivit prevederilor articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317 – XIII din data de 13 decembrie 1994, și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, „*rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale*”.

Prin Hotărârea nr. 2 din data de 9 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), Curtea Constituțională a hotărât : în sensul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) coroborat cu articolele 20, 115 și 116 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Referitor la condițiile de admisibilitate ale sesizării Colegiul judiciar remarcă că, norma penală prevăzută de articolul 16 din Codul penal, vizată în sesizarea depusă de către avocatul Veaceslav Dandeu, constituie obiect al controlului de constituționalitate prin prisma articolului 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova și pct. 82 al Hotărârii nr. 2, din data de 9 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate).

Colegiul judiciar atestă cu certitudine că, la moment, nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate – articolul 16 din Codul penal, or, din analiza jurisprudenței Curții Constituționale, Colegiul judiciar nu a depistat vreo hotărâre anterioară a Curții în privința problemei expuse mai sus.

De asemenea, Colegiul judiciar constată că, în conformitate cu prevederile pct. 82 al Hotărârii nr. 2, din data de 9 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), sesizarea înaintată de către avocatul Veaceslav Dandeu întrunește condiția ca norma solicitată să poată fi supusă controlului constituționalității, or aceasta are tangență directă cu soluționarea cauzei penale aflate pe rol.

În aceeași ordine de idei, Colegiul judiciar reține că în conformitate cu pct. 82 al Hotărârii nr. 2, din data de 9 februarie 2016, în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. Curtea reține că suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

În lumina celor enunțate, Colegiul judiciar constată necesitatea admiterii sesizării avocatului Veaceslav Dandeu, care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Sergiu Enicov, privind invocarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor articolului 16 din Codul penal al Republicii Moldova.

Prin prisma celor enunțate, Colegiul judiciar consideră necesar și oportun de a suspenda examinarea în ordinea procedurii de recurs, a cauzei penale de învinuirea lui Sergiu Enicov în comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 264¹ alin. (1) din Codul penal, la cererea de recurs declarată de către avocatul Veaceslav Dandeu în interesele inculpatului Sergiu Enicov, împotriva sentinței Judecătoriei Cahul, (sediul Central), din data de 25 aprilie 2019.

Data fiind situația factuală și juridică ale cauzei, călăuzindu-se de prevederile articolului 7 alin. (3) din Codul de procedură penală, Hotărârea nr. 2, din data de 9 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova și articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul

DISPUNE :

A admite sesizarea avocatului Veaceslav Dandeu care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Sergiu Enicov, privind invocarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor articolului 16 din Codul penal al Republicii Moldova.

A ridică excepția de neconstituționalitate înaintată de către avocatul Veaceslav Dandeu pentru controlul constituționalității prevederilor articolului 16 din Codul penal al Republicii Moldova.

A suspenda examinarea în ordinea procedurii de recurs, a cauzei penale de învinuirea lui Sergiu Enicov în comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 264¹ alin. (1) din Codul penal, la cererea de recurs declarată de către avocatul Veaceslav Dandeu în interesele inculpatului Sergiu Enicov, împotriva sentinței Judecătoriei Cahul, (sediul Central), din data de 25 aprilie 2019.

A remite conform competenței Curții Constituționale, sesizarea înaintată de către avocatul Veaceslav Dandeu privind invocarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor articolului 16 din Codul penal al Republicii Moldova, pentru examinarea admisibilității excepției de neconstituționalitate.

Încheierea este cu drept de atac odată cu fondul cauzei.

Președintele completului, judecător:

Ruslan PETROV

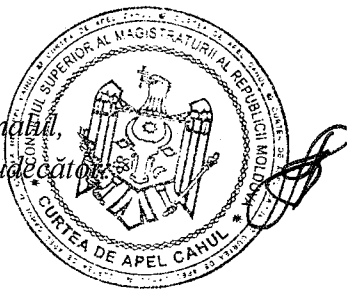
Judecătorii:

Natalia BONDARENCO

Serghei PILIPENGO

*Copia corespunde cu originalul,
președintele completului, judecător*

Ruslan PETROV